

OMVÄRLDSANALYS

En kommun påverkas av yttre omständigheter mer eller mindre utanför dess egen kontroll. Omvärldsanalysen har till uppgift att visa hur dessa yttre omständigheter påverkar Hallsbergs kommun.

Samhällsekonomi¹

Den internationella återhämtningen har varit starkare och snabbare än väntat, men i många länder släpar sysselsättningen fortfarande efter. USA och delar av Asien har under året haft en mycket stark tillväxt. Euroområdet har haft en långsammare återhämtning. I euroområdet är det främst den inhemska efterfrågan i Tyskland som bromsat tillväxten. Den svenska ekonomin växer dock i god takt. Exporten har drivit tillväxten 2004. Den kommer att fortsätta att öka 2005. Konjunkturinstitutet bedömer dock att exporten kommer att öka i lägre takt. Investeringarna och konsumtionen kommer istället att öka snabbare.

Trots en stark ekonomisk utveckling i Sverige har arbetsmarknaden varit fortsatt dålig under 2004. Arbetslösheten har ökat och var under året i genomsnitt 5,5 procent av arbetskraften. Den svaga utvecklingen förklaras främst av att många kommuner och landsting har en fortsatt svag ekonomi. Arbetsmarknadsstyrelsen bedömer dock att högkonjunkturen skall få ett positivt genomslag på arbetsmarknaden i slutet av 2005.

Inflationstrycket i den svenska ekonomin är mycket lågt. Inflationstakten, räknad som förändringen de senaste tolv månaderna, var 0,5 procent i december. Konjunkturinstitutet bedömer dock att inflationsfallet nu har bromsats upp. Det är svårt att urskilja

någon uppgång i inflationstrycket ännu.

Staten väntas klara utgiftstaket 2004 men på grund av överflyttningar av utgifter från 2003, då utgiftstaket var nära att överskridas, är utgifterna fortsatt höga. Det offentliga finansiella sparandet uppgick till 1,1 procent av BNP. Konjunkturinstitutet förordar att sparandet förs närmare tvåprocentmålet.

Indikationer²

	2003	2004	2005
BNP till marknadspris	1,5	3,5	3,0
Sysselsättningsgrad	77,6	77,0	76,8
Öppen arbetslöshet	4,9	5,5	5,1
KPI, dec-dec	1,3	0,3	0,7
Offentligt finansiellt sparande	-0,1	1,1	0,3
Reporäntan	2,8	2,0	1,5

Kommunernas ekonomiska läge³

Det ekonomiska läget fortsätter att vara bekymmersamt i många kommuner. Tre av fem kommuner bedömde i delårsrapporten att de kommer att redovisa ett negativt resultat 2004. Året har präglats av ryckiga planeringsförutsättningar i form av ändrade skatteprognoser samt indragningar och tillskott under pågående år. Den svaga tillväxten av skatteunderlaget är en av orsakerna till det svaga resultatet i många kommuner. Det preliminära resultatet för 2004 visar dock att resultatet blev bättre än många kommuner bedömde vid delårsrapporten. Endast cirka en tredjedel av kommunerna visar nu ett underskott. Huvudorsaken till den förbättrade ekonomin är att kommunerna vidtagit kraftfulla åtgärder för att begränsa kostnaderna.

¹ Källor: Konjunkturinstitutet, Statistiska centralbyrån, Arbetsmarknadsstyrelsen.

² Källor: Statistiska centralbyrån, Arbetsmarknadsstyrelsen, Riksbanken och Konjunkturinstitutet.

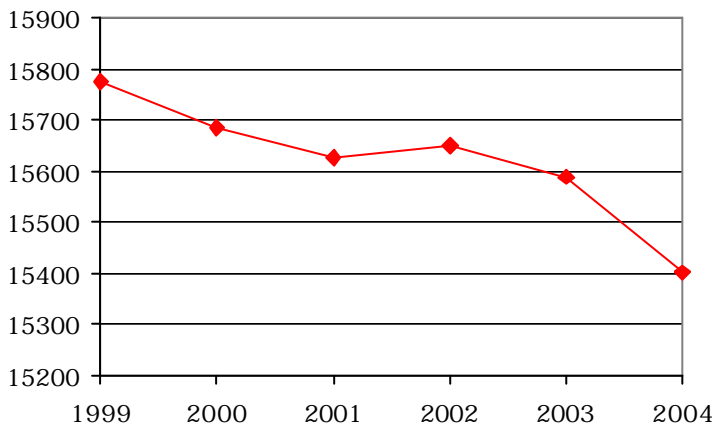
³ Källor: Konjunkturinstitutet och Sveriges Kommuner och Landsting.

De närmaste två åren ser gynnsammare ut för kommunerna. År 2005 kommer de generella statliga stöden att höjas. 2006 kommer även de generella statsbidragen att höjas. Det innebär en kraftig nivåhöjning av statens stöd till kommunerna. Det är dock svårt att svara på hur långt eller hur länge denna nivåhöjning räcker.

Befolkningen

Hallsbergs kommun hade vid utgången av 2004 en befolkning på 15 401 invånare. Det är en minskning med 188 personer jämfört med föregående år. Födelsenettet var negativt (-58 personer) liksom flyttningsnettot som visade en minskning med 130 personer. 789 personer flyttade till kommunen. 919 personer flyttade ur kommunen.

Diagram: Befolkningsutvecklingen i Hallsberg 1999-01-01--2004-12-31

De senaste fem åren har kommunens invånareantal minskat med 374 personer. En minskning med i genomsnitt 75 personer per år.

Åldersfördelningen i Hallsberg skiljer sig något från rikssnittet. Hallsberg har en lägre andel personer i arbetsför ålder, 19-64 år. Andelen barn och ungdomar samt andelen äldre är större i Hallsberg än rikssnittet.

Bostadsmarknad

Totalt finns nästan 8 000 åretruntbostäder och 740 fritidshus i Hallsbergs

kommun. Åretruntbostäderna är uppdelade på 4 900 småhus och 3 100 lägenheter i flerbostadshus. Under 2005 kommer 270 lägenheter att avvecklas som bostäder. Det finns byggklara småhustomter att köpa av kommunen. Kommunen har sänkt tomtpriset för byggklara villatomter. Priset är 79 000 kr inklusive anslutningsavgifter och bygglov i Hallsberg och 69 000 kr i övriga tätorter. Sänkningen gäller till och med 31 december 2006.

Näringsliv och arbetsmarknad

Örebro län har liksom riket haft en fortsatt svag efterfrågan på arbetskraft 2004. Sysselsättningen har ökat inom den privata sektorn. Det var främst verkstadsindustrin och tjänsteföretag med industrin som kund. Den offentliga sektorn fortsatte sina besparingar. Den minskade sin personal. Konjunkturuppgången är starkare än på många år men har ännu inte visat sig i någon större sysselsättningsökning. Länsarbetsnämnden bedömer att den privata sektorn kommer att öka sina anställningar 2005. Den offentliga sektorn kommer samtidigt fortsätta att minska sin personal. Nettoeffekten kommer dock att leda till en sysselsättningsökning.

I Hallsberg finns ca 800 företag varav ca 120 är industriföretag. Det finns industrier med hög teknisk kompetens. Ett stort antal småföretag finns inom vitt skilda branscher. I Hallsberg har järnvägen alltid haft stor betydelse för näringslivet. Under 2004 har en stor utbyggnad/modernisering skett av Bangården. Den har nu fastställt sin position som Riksbangård. Företagen i Hallsbergs kommun har haft en positiv utveckling 2004. Flera har expanderat, nyanställt och investerat/planerar investeringar i maskiner och lokaler. En undersökning gjord av Företagarna om näringslivets framgångar i kommuner, placerar Hallsberg på en tredje plats i länet och på en sjuttonde plats i landet.

Den öppna arbetslösheten i Hallsberg ökade under 2004. Vid årsskiftet var 4,8 procent av befolkningen 16-64 år arbetslös jämfört med 4,5 procent föregående år. Motsvarande siffror för länet var 5,1 procent respektive 5,6 procent och för riket 4,3 procent respektive 4,6 procent.

Känslighetsanalys

Händelseförändring	Kostnad/Intäkt
Ränteförändring 1 %	± 3 mkr
Löneförändring 1 %	± 4 mkr
Bruttokostnadsförändring 1 %	± 7 mkr
Generellt statsbidrag 1 %	± 1 mkr
Skattesatsförändring 1 kr	± 22 mkr

Tabellen visar att oplanerade händelser kan få en avgörande betydelse för kommunens ekonomi.